

ของกินคนเมือง

มาลา คำจันทร์

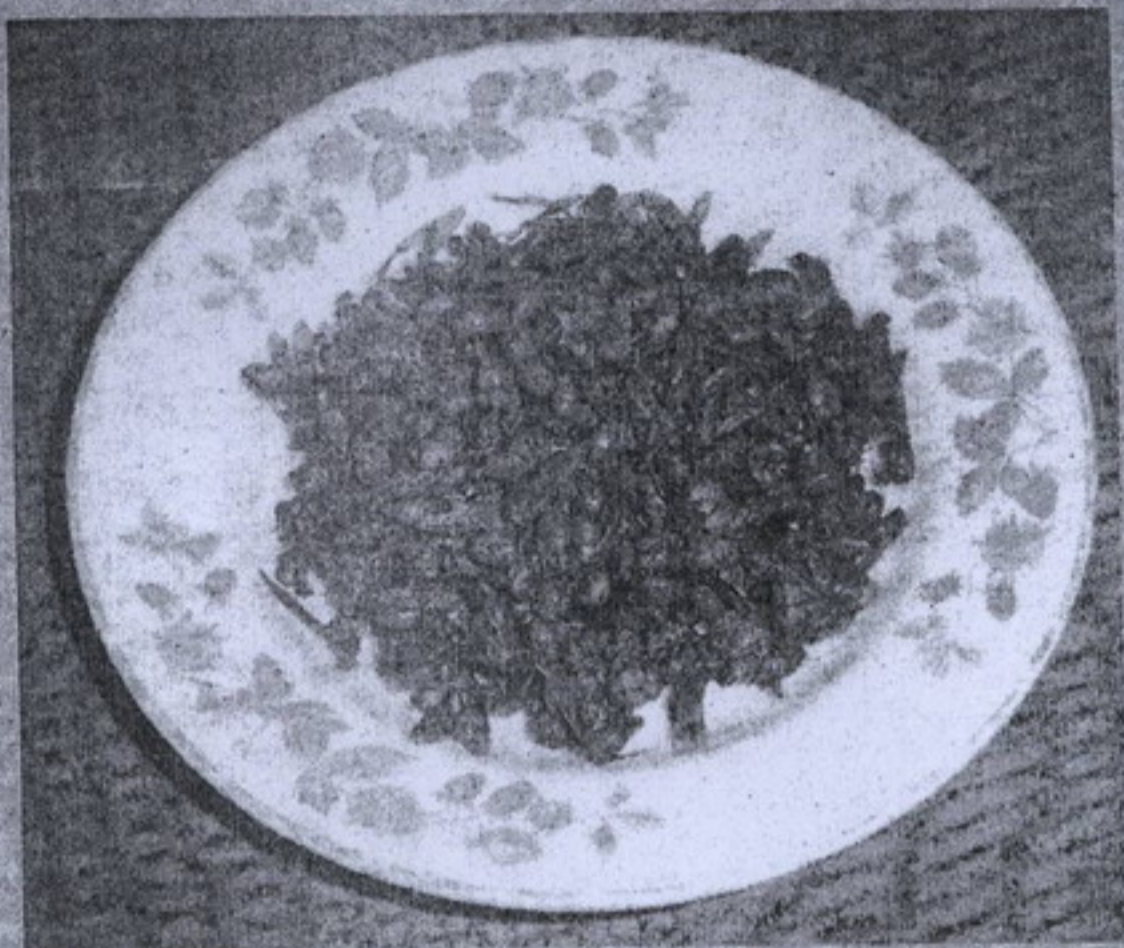
แมงมัน

ฝนหัวปีตกลงมาแล้ว

ฝนหัวปีนำความชุ่มชื้นมาสู่พื้นดิน ต้นไม้ใหญ่หน่อยเหมือนต้นจากหลับแล้วลูก
มาแต่งตัว ผักไม้แตกออก แมงมันในโพรงลึกใต้ดินได้กลิ่นฝน ถึงเวลาที่มันจะขึ้นมาจาก
โพรง แม่แมงมันหรือมดงานตัวเล็กๆ ยิบๆ ยู่ยู่จะกัดดินทำท่อหรืออุโมงค์ขึ้นมาก่อน
สังเกตให้ดี คล้ายๆ

หย่อมทรายสีเหลือง แต่
เคลื่อนไหวไม่อยู่นิ่ง นั่น
ละ แม่แมงมันกำลัง
ทำทางให้แมงมันออกมา

แม่แมงมันกิน
ไม่ได้ แต่แมงมันกินได้
บางคนก็เรียกว่าลูกแมง
มัน แต่ในความเป็นจริง
ทางวิทยาศาสตร์ คงไม่
ใช่แม่ไม่ใช่ลูกกันหรอก
เป็นสัตว์พันธุ์เดียวกัน
แต่ทำหน้าที่ต่างกัน จึง
เลือกสรรรูปร่างและ

ทรวดทรงที่แตกต่างกันเพื่อให้เหมาะสมกับหน้าที่ เจ้าตัวโตๆ มีปีกสองแผ่นบนหลังอาจ
ทำหน้าที่ผสมพันธุ์ จึงมีปีกเพื่อบินขึ้นไปในอากาศและบินมาตอมไฟ เจ้าตัวโตๆ เหล่านี้
แหละที่เรากิน เอามาคว่ำใส่เกลือหอมๆ กรูบกรับหอมมัน บางคนก็เอาไปตำ คล้าย
ตำกุ้ง ตำแมงเหนียงเป็นต้น แต่ไม่เรียกว่าน้ำพริกแมงมัน เหมือนตำกุ้งก็ไม่เรียกว่า
น้ำพริกกุ้ง หรือตำแมงเหนียงก็ไม่เรียกน้ำพริกแมงเหนียง

แมงมันราคาแพงนะ อย่าได้ดูถูกดูแคลนมันเลย หัวปีอย่างนี้ ลิตรหนึ่งไม่ตำ
กว่าร้อยบาท เอาคว่ำกินเป็นหลัก ยังไม่เห็นใครคิดอ่านทำแมงมันดองไว้กินฤดูอื่นได้สำเร็จ
บางคนก็คว่ำแห้งหรือหนึ่งแล้วเอายัดช่องฟรีชไว้ แต่พ้นฤดูไป ขอโทษทีเถิด เหมือนเคี้ยว
กระดาษหิซซู่ ก็เลยไม่เป็นที่นิยม

แมงมันมีสองอย่าง เรียกว่าแมงมันผู้ กับแมงมันแม่ ที่เรากินๆ กันอยู่นี้ ตัว
โตหน่อย สีออกแดงปนดำคือแมงมันแม่ ส่วนอีกพวกที่เรียกแมงมันผู้นั้น ขนาดเล็ก
กว่า ตัวสีเหลืองๆ คนไม่กินเพราะไม่อร่อย กินแต่ไข่ของมัน แต่ไข่แมงมันไม่มีตีนคลาน
ขึ้นรูตินมาอยู่ๆ จะกินไข่แมงมันก็ต้องซูดเอาเอง เอามาดองน้ำข้าวหมกหรือน้ำแช่ข้าวสาร
เหนียว ใส่เกลือนิดหน่อย หึ่งไว้สักคืนจะออกรสเปรี้ยวนิดๆ เอามายำใส่พริกตำ กินกับ
ดอกสะเลียม หอมป้อมและใบหอม กินมือกลางวันอร่อยกว่ามืออื่น

แมงมันคือความลึกลับอย่างหนึ่งของธรรมชาติ คือความหลากหลายที่ประกอบกัน
ขึ้นมาแล้วกลายเป็นสัตว์โลกอันมากมายหลายหลาก มันคงไม่ได้เกิดมาเพื่อเป็นอาหารยาม
แล้งของลูกข้าวหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียวกระมัง มันต้องมีเหตุผลของมันในการดำรงอยู่ ใน
การดำรงเผ่าพันธุ์ของมันเอง

แมงมันออกมาจากโลกลึกลับใต้ดินเป็นหมื่นเป็นแสน แต่เชื่อว่าทุกตัวจะได้ผสม
พันธุ์ จำนวนเกินกว่า๕๐% อาจตายก่อน เช่นนกจิก กิ้งก่าคาบ คนจับ ที่รอดไปได้ก็อาจ
ต้องทำสงครามกลางอากาศเพื่อแย่งชิงแม่พันธุ์อย่างสัตว์ตระกูลผึ้ง อาจมีเพียงตัวเดียวได้
ผสมพันธุ์อย่างผึ้ง แต่พวกที่เหลือก็อาจถือว่าตนได้ทำหน้าที่สำเร็จแล้ว ไม่จำเป็นต้องเป็น
ผลงานของตัวเองโดยตรง แต่ตัวเองก็มีส่วนร่วมในกิจกรรมสืบเผ่าพันธุ์ นั่นคือการสู้
รบตบมือ หรือบินแข่งกันเพื่อวัดพลัง วัดความแข็งแรงกับตัวที่ชนะ มันไม่ได้ผสมพันธุ์
ก็ไม่ใช่ไร ความสำคัญไม่ได้อยู่ที่ไอ้ หรืออ๊อตตา หรือตัวมันเอง แต่อยู่ที่ขบวนการสืบ
ต่อดำรงเผ่าพันธุ์ เมื่อขบวนการดำเนินต่อไป ถึงมันจะตายก็ไม่ใช่ไร

แมงมันจะมีความคิดหรือเปล่าก็ไม่รู้ ถ้ามี มันคงไม่ได้คิดอย่างนี้หรอก เรา
อาจคิดแทนมันเอง ความคิดบางครั้งก็ไม่สำคัญเท่าการกระทำ

คิดดีเลิศ แต่โกงประเทศชาติ

ไม่ต้องคิด และไม่ต้องโกงจะประเสริฐที่สุด